

# SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izveniši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijakke velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje do četristopne pete vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 25—26 poleg gledališča v „zvezdi“.

Opravištvo, na katero naj se blagovoljijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

## Iz Peterburga 9. julija.

[Izv. dop.]

Telegrami in poročila srbsko-turške vojke se ve da najbolj zanimajo vse kroge ruskega občinstva. Upanje pa je splošno, da bodo zmagali Slavjani: Černjajev je postal najpopularnejša oseba in Rusi so ponosni, da baš ruski človek vodi glavno armado Srbije. Na Ivanov dan je bilo na Kulerbergi navadno guljanje (veselica). Na enem kraju vrta so se zbrali tukajšnji naseljeni Nemci. Pili so in prepevali in končno, saj jih poznate vaše šovinistične sosedo, so na ves glas kričali svoj „Vaterland muss grösser sein“ „Wacht am Rhein“ itd. Ko so v najhujšji ekstazi bili, vstane nekdo Rus pri jedni bližnjih miz, udari s palico ob mizo s tako silo, da je vse okolo omolknilo, tudi Nemci. Potem kliče z vzvišenim glasom; „Na zdravje generala Černjajeva!“ Nemci so bili tako osupnjeni in preplašeni, da so i oni zakričali: „Vivat Černjajev!“

Avstrijski listi na Dunaji in v Pešti ves čas ponavljajo, da Srbi in Črnogorci, ako zmagajo, niti koščeka turške zemlje ne smejo dobiti. Evo, kaj „Ruski mir“ organ careviča naslednika odgovarja na taka magjarsko-nemška blebetanja.

„V voditeljskih sferah avstrijske monarhije se kaže vse silneje neko tajno nezadovoljstvo sedanjim obratom del na balkanskem poluotoku vmes z odkrito zlovoljo proti vsemu Jugoslovanstvu. Glavni časniki izrekajo odločno, da koreniti interesi Avstro-Ogerskega zahtevajo ohranjenje status quo(!)“ v Turčiji in da Avstrijci nikakim načinom ne morejo dopustiti razširjenja srbskih ali črnogorskih vladanj na škodo Turkom.“

reja dopustiti razširjenje srbskih ali črnogorskih vladanj na škodo Turkom.“

„Ali mislimo, da avstrijska vlada pri vsem svojem nemiru ne bode tako daleč šla ter na vsak slučaj iskala prepira s Slavjanstvom i — z Rusijo. Mi Rusi stojimo za osvobojenjem Slavjanstva radi svete pravičnosti same stvari i radi naših zgodovinskih obvezanosti. Če se rezultat kaže ugodnim za nas i v praktičnem smislu, vsled tega Avstrijci ne smejo dolžiti Rusije, ampak nezapodljive pote zgodovine, po kojih na balkanskem poluotoku niso naseljeni Nemci in Magjari, ampak pravoslavna slavjanska plemena.“

Izdatej „Novega Vremena“ A. S. Suvorin se je odpeljal v Carigrad, od koder je poslal 6. julija telegram, ki pa je še le v Odesi se odtelegrafiral, ker v Carigradu se nobeden privatni telegram ne odpošlje. Še celo za poslance tujih držav je telegraf zaprt. V Carigradu so vsak dan tepeži in ubijstva mej Turki in kristijani. Ministri imajo vsak dan dolga posvetovanja. Turški časniki objavljajo zapored lažnjive telegrame iz bojišča, po kojih je cela srbska armada razbita, 11.000 Srbov ujetih, 18 kanon jim vzetih, knez Milan ujet itd. Celoturško polje je obupno. Konstitucija najde maso nezadovoljnih. Suvorin je odšel v Varno, odkod ide preko Ruščuka v Belgrad.

Ruski poslanec Ignatjev živi v Carigradu v popolnem zašancanem gradu tik morja, kjer ga čaka vojna ladija, ko bi se moral kacemu napadu fanatičnih Turkov umakniti. 800 Črnogorcev, ki so bili dozda njegovi najzanesljivejši stražniki, odpeljalo se je v Črno goro braniti svoj slovanski dom.

## Jugoslovansko bojišče.

**Iz Belgrada 14. julija.** [Izvirni telegram „Slovenskemu Narodu“.] Lješanin je v sredo napadel in vzel turške utvrjene pozicije Osman-paševe na turški zemlji. Boj je trajal v pozno noč. Razbijeni in razpodejeni Turci so pobegnili. V tej bitki borila se je carigradska elit-vojska. Hrabrost in navdušenost naše vojske se je zopet izkazala izredno dobra.

Iz Srbije se poroča: Vojaško razpostavljanje se nij izpremenilo. Obe strani držé svoje položaje ali pozicije; bilo je le malih bojev. —

Polkovnik Lješanin je 12. t. m. Turke pri Vidinu prijel in jih zapodil ter obsel več strategično važnih krajev. Tukaj so šli Turki v trdnjavo vidinsko, ki je zdaj zaprta. Turške ladije streljajo v bulgarske vasi, katere so vstale in se Srbom pridružile. (Glej spredaj stoječi naš telegram. Ur.)

Zdi se torej, da je orožje tri dni mirovalo. Najbrž, da se povsod na večje reči pripravljajo.

Črnogorci marširajo proti Mostaru. Iz Skadra poroča nemšk telegram, da so bili Turki zadnjič pri Krnici in Podgorici tepeni in so izgubili mnogo mrtvih in ranjenih.

Turški viri poročajo, da so bili oddelki Srbov, 4000 mož blizu Novega Pazara in 3000 blizu Višegrada tepeni in nazaj vrženi 10. ali 9. t. m. Ali to so bile najbrž le kake predstraže. Najnovejši turški telegram celo pravi, da so bili Srbi pred Novim Pazarom popolnem tepeni in podeni 4 ure v srbsko zemljo.

Iz Carigrada turšk telegram javlja; Mnogo

## Listek.

### Velik top.

(Iz Jules Vernejevega dela „Od zemlje do mescica“ posl. Dav. Hostnik.)

Ob času zavezne vojske v zjedinjenih državah se je v baltimorskem mestu ustanovilo jako imenitno društvo, katero je sklenilo preiskavati luno in v ta namen priti na kak način na njo. Koncem je obveljal nasvet, naj se zapro nekateri od društva v otlo kroglo, ki se bode izstrelila iz orjaškega topa,

Nekateri so se jako prestrašili, ko so čuli govoriti o krogli, ki bi tehtala dvajset tisoč liber in kljubu tem žvižgala skozi zrak. Povprašali so se, kakov bode moral biti top, ki bi dal takej pezi zadostno prvotno hitrost. Toda odbor omenjenega kluba je zmagovito odgovoril na to vprašanje.

Drugi dan na večer zbere se četvorica najvplivnejših udov „topovega kluba“ kod pravega pravcatega čajevega oceana.

„Dragi kolegi, deje predsednik Barbicane, treba, da se posvetujemo o topu, o njegovej dolgotosti, obliki, sestavi in pezi. Umeje se, da mu bomo dali orjaške dimenzije, a naj si bodo težave še take velike, naš obrtniški ženij premaga vse. Izvolite me dakle poslušati, in ne hranite mi očitanj. Jaz se jih ne bojim!“

Odobrujoče mrmranje sprejme ta govor.

„Ne zaboravimo, nadaljuje Barbicane, kako daleč smo dospeli v včerajšnjem zasedanju; problem se nam kaže sedaj v tej-le obliki: da damo začetno hitrost dvanajst tisoč jardov v sekundi obli, ki bode imela v premeru sto osem palcev in ki bode tehtala dvajset tisoč liber. Gospoda, jaz nadaljujem. Ako se projektal palne v prostor, kaj se zgodi? Tri nezavisne sile vplivajo nanj, upornost sredstva, privlekanje zemlje pa gonilna moč, ki se mu je početkom vtisnila. Poglejmo to troje sil. Upornost sredstva, to je, upornost zraka, bode malovažna. V resnici zemljiska atmosfera ne gre više od štirideset milj. Torej jo projektal prehodi v petih sekundah, ako se mu da

dvanajst tisoč jardov prvotne hitrosti, in ta čas je zadosta kratek, da se more upornost sredstva smatrati kot nepomenljiva. Preidimo zdaj k privlekanju zemlje, to je, k teškoti projektilovej. Znano nam je, da se ta teškota manjša v kvadratičnem razmerji z distancijami. Le poslušajte, kaj nas fizika uči: kadar kako telo, prepuščeno samo sebi, pada proti zemlji pade v prvi sekundi petnajst čevljev. Ko bi pa jedno isto telo bilo udaljeno za dvesto sedem in petdeset tisoč pet sto dva in štirideset milj, z družimi besedami, ko bi bilo v distanci, kjer je mesec, palo bi v prvi sekundi jedva pol linije. Treba dakle, da progresivno zmagamo to delovanje teškote. Kako se nam to posreči? S pomočjo prvotne hitrosti.“

— „To bode pa teško“, pravi major Elfiston.

— „Istina je, da bode teško, nadaljuje predsednik, a tudi to zmremo, kajti prvotna hitrost, katere nam treba, se dobo od dolgotosti topa in od velikosti rabljenega strelnega prahu, kajti ta je omejena samo z upornostjo

prostovoljcev, mej temi tudi kristijani (gotovo magjarski ali pa judovsko-nemški) so se dali vpisati. Vlada je ukazala, naj ti prostovoljci, kadar bodo v Srbijo marširali, ne ravna jo nečloveško zoper mirne ljudi in zoper vstajniško deželo. Torej to se mora prostovoljcem turškim še posebno ukazati! Mora biti čudna smet vkup.

Ne samo Klek je zaprt za Turke, temuč naša vlada je zaprla tudi luko v Kotoru, tako, da tudi Črnogorci ne morejo po tej poti dobiti nič za vojsko potrebnega torej so navezani na to kar imajo. Če se je tedaj mislilo, da je Avstrija z zapretjem klekovske luke nekoliko Turkom nasproti stopila, odpade to zdaj, ko tudi Črnogorcem z isto mero meri.

Iz Spljeta se poroča, da so šli vsi orožja zmožni avstrijski Bokelji Krivošijanci, Ubljani in Ledeničani bratom Črnogorcem pomagat.

Nemški listi, Slovanom in zlasti zdaj Srbom sovražni, prizadevajo si razne napačne vesti raztrošati, da bi jim škodovali, ali vsaj to, kako koli, naredili kar želé, namreč zmešnjavo. Zato govore o nemirih in zarotah, in dunajski „Tagblatt“ celó o tem, da je knez Milan obrnil se do ruske diplomacije, naj naredi primirje mej Srbijo in Turčijo. Tudi se iz teh kalnih virov poroča, da so Srbi nevoljni na kneza črnogorskega, da tako dolgo oprezuje in se mudi v Hercegovini. Upamo in smo preverjeni, da je to vse neopravičeno. Zlasti se nam vesti o primirju kar neumne zde.

Iz turškega Carigrada se poroča najbolj turko-ljubemu listu, nemškej „N. Fr. Pr.“ to-le 7. jul.: „Poročila (turška) z bojišča so prav molčljiva. Vestij od Niša nij nič, da si je tam glavna vojska. Zdi se, da so Srbi telegraf mej Nišem in Carigradom prerezali. Privatna poročila pravijo, da so Srbi imeli dobičke. Osman-paša je hotel črez Timok most narediti, ali velika voda mu ga je odnesla. Turški listi uže štiri dni ne vedo kaj poročati z bojišča. Turki so strašno nepotrpežljivi, ker ne čujejo, da turška vojska uže stoji pred Belgradom. Turški listi pa pišejo strupeno in vzplamenujejo in palijo turško jezo na kristijane. Vse to vzbuja staro turško sovraštvo do kristijanov in bode imelo osodne nasledke.“

O generalu Černjajevu misli hrvatski „Obzor“ tako-le: „Ljudi si razbijaju glavu vojnom osnovom generala Černjajeva, zaboravljajuč, da je general Černjajev Rus, te ima

rusku političku zadaču, koja se srbskim ratom izvesti. Vodja Srbin bio bi u defenzivi kod Aleksinca prama Nišu, svu drugu vojsku bacio bi u Bosnu, pa bi ju odsjekao od ostale Turške. Rusu Černjajevu stoji toliko do Bugarske, koliko Srbom do Bosne. On se usudjuje na pogibeljnije ratovanje, samo da jednim mahom oslobodni ukupno južno Slavenstvo. Ruska braća za nami stoje, veli on svemu svietu u svojoj proklamaciji. I doći će ruska braća. Knez Gorčakov i dalje će za sobom povući grofa Andrassyja Strmi su puti iztočnoga pitanja. Tko njimi jednoč popodje, težko se je sustaviti. Englezki pako brodovi nemogu nikamo s morske ravnice. A što se kuha pod navoranim čelom kneza Bismarka, to možda nitko ne zna, valjda ni sam knez Gorčakov. Samo to zna car Aleksandro, da „djada“ Wilhelm, dok je živ neće zapovjediti svojim vojskam, neka se runu na Rusiju. Istina je doduše, da njemački generali strateški proučavaju Rusiju. Oni slute, da će se na ruskih ravnica odlučiti udesi svieta. No radi Bosne i Bugarske neće pruski ulan lomiti kopja s ruskim kozakom.

Vstaši iz Motajice so na ukaz iz srbskega tabora otšli v Dervent in Odzak, da bodo v severnej Bosni operirali. Njih število znaša nad 2200 mož.

Iz Priedora se 8. julija javlja, da so večidel vse vstaške čete proti srbskej meji odmarširale, da se združijo s srbsko armado. Izvzemši nekatere male čete, katere operirajo mej novim Priedorom in Kozarem, nij v severnej Bosni skoraj nič vstaških čet več. Mej Turci začelo se je živješe gibanje. Vsi moški od 17. do 60. leta pozvani so, da branijo državo. Redifi in Askerje (rezerva) hite v Tuclo, skoraj gotovo zato, da bodo srbskej armadi za hrbtom škodovati skušali. V mošejah in medresah opravlja se javna molitev, naj Allah odvrne jedinstvo mej kristijani.

Ministerski predsednik Stevca je odpotoval v glavni kvartir. To potovanje se stika s sklicanjem skupščine za izredno zasedanje. Skupščina bode morala vplivati, za preskrbovanje finančnih sredstev za vojne potrebe. Da bi svoje banknote delati začeli, se ne bode tako hitro uresničilo. Vzela bode vnanjo novo posojilo, kar se jej bode skoro gotovo posrečilo. Da se pa to storiti sme, mora skupščina dovoliti. — Na predlog srbskega vojnega ministerstva osnovala se bodeti dve novi diviziji,

osma in deveta, v te diviziji uvrščeni bodo ostanki družega razreda in ves tretji razred. Rezerva, katera je bila do sedaj s starimi puškami oborožena, dobi nove, ostragušne puške. — Vojni minister pomnožil je armadni oddel Lješanina s 7000 možmi. Lješanin je uže precej daleč v Vidinski pašalik prodril, ter se pričakujejo vsak trenotek poročila vsčje bitke. (Glej spredaj najnovejši telegram. Ur.)

Alimpić organizira v Bosni pri Beljini 6000 bosniških prostovoljcev, kateri mu bodo zelo koristili. Ravno tako Černjajev pri Ak-Palanki organizira bulgarske prostovoljce. Drinska armada je dobila 3000 mož pomoči. Ako se posreči ves tretji razred vkup spraviti dobi glavni poveljnik armade rezervo 32.000 mož. Armadni oddel na Ibaru dorastel bode tudi na 20.000 mož.

## Politični razgled.

### Notranje dežele.

V Ljubljani 14. julija.

Naš *cesar* se snide 19. t. m. v Salzburgu z nemškim cesarjem Vilhelmom.

O grofu *Andrassyju* piše dunajski dopisnik in celo „N. Fr. Pr.“ ponatisne, da, če bi Srbi Bosno osvojili, prišli bi do odločitve, „sicer ne mej Rusijo in Avstrijo, pač mej Rusijo in Andrassyjem.“ To se pravi: ruski vpliv, t. j. potreba prijateljstva z rusko državo je uže otovrej velika, da Andrassyja v stran potisne, ko bi stal za to, da Bosne ne sme vzeti ne Srbija in ne Avstrija.

V *Pragi* je voljen za župana mizarski mojster Skramlik.

V *hrvatskem* saboru je zopet dr. Makanec interpeliral bana je li on od kralja zahteval zjedinjenje vojne granice s Hrvatsko; ako je, s kakšnim vspehom, ako nij, zakaj ne. — Dobro je, da se take zahteve narodeve ponavljajo vedno odločnejše. Saj magjarski strah je uže prevladal preveč v Hrvatskej.

### Vnanje države.

Nemška „Provinzial-Correspondenz“, Bismarkovo glasilo, pravi o shodu dveh cesarjev v Zakupih: Mirovni vtis, ki so ga poročila o tem shodu najprej na Dunaji naredila, dobil je povsod veljavo in je upanje utrdil, da močna mirovna skupnost ima v carskej zvezi svojo trdno sredino, ki bode premagala težavnosti sedanjega stanja.

V *Berlinu* je grška vlada kupila 14.000 chassopot-pušk, katere so Bavarci v zadnjem nemško-francoskej vojski Francozom vzeli.

*Rimski* bankir Giuseppe Baldini je imel veliko turškega državnega papirja in se je zarad tega v Tiberi utopil iz obupanja.

onega. Bavimo se dakle denes o dimenzijah, katere podamo topu. Umeje se ob sebi, da ga naredimo lahko pod uveti neskončne upornosti, kajti manevrirali ne bomo ž njim.

— „Kaj pak, kaj pak“, odgovori general.

„Do zdaj, pravi Barbicane, topovi dolgosti pet in dvajsetero črevljev nijso še prekoračili; kajti tako dolge so jedva naše orjaške kolumbijade. Ali se bode svet čudil dimenzijam, katere bomo morali sprejeti!“

— „E! brezdvojbeno, vsklikne Maston. Kar se tiče mene, zahtevam top, ki bode vsaj pol tisoča črevljev dolg!“

— „Pol tisoč!“ zavpijeta major pa general.

— „Da, pol tisoč, pa bode še pol prekratek.“

— „Pojdite, pojdite, Maston, vi pretiravate.“

— „Ne boš! zavpije goreči tajnik, in res ne umejem, kako mi morete predbacivati pretiravanje.“

— „Ker greste predaleč.“

— Vedite, gospod, odgovarja Maston pa ustna prav učeno nategne, — vedite, da je artilerist tak, kakor kroglja: nikdar ne gre predaleč.“

Diskusija bi bila kmalu osobna, toda predsednik pomiri.

— „Mir prijatelji, pa pametni bodimo; treba je očitno velicega topa, kajti dolgost bode razteganje plinov še povečšala, ki se zbirajo pod projektilom; a zaradi tega ne treba prekoračiti gotovih mej.“

— „Se ve da ne, deje major.“

— „Po kakah pravilih se je ravnati v jednacijah slučajih? Običajno je topova dolgost dvajsetkrat ali dvajset in petkrat večja od premera kroglje; tehta pa top običajno dvesto pet in tridesetkrat ali dvesto štiridesetkrat več, nego kroglja.“

— „To nij zadosti,“ zakriči Maston razburjen.

— „Priznajem, dragi prijatelj, in v re-

snici bi vsled te proporcije, za devet črevljev širok projektil, tehtajoč trideset liber, top bil samo dvesto pet in dvajset črevljev dolg, in bi tehtal sedem milijonov dvesto tisoč liber.“

— „To je smešno, deje Maston. Vzemite rajši samokres.“

— „Meni se tudi tako čini, odgovarja Barbicane, zato pa si mislim, da bi se ta dolgost počvetterila, da bi top imel devetsto črevljev.“

General pa major se nekaj vstavljata, ipak se ta predlog, živahno podpira od klubovega tajnika, koncem sprejme.

— „Zdaj pa še to, deje Elfiston, kako bodo debele stene?“

— „Šest črevljev“, odgovarja Barbicane.

— „Pa tako orjaške peze menim, da vendar ne mislite spraviti na kako stojalo?“ pita major.

— „Ponosno bi ipak bilo!“ pravi Maston.

— „A nepraktično“, deje Barbicane; „ne,

**Francoska** zbornica je sprejela postavo, po kateri smejo municipalni sveti sami sindike voliti.

**Italijanski** kraljevič naslednik Humbert je došel v Monakovo pa potuje potem v Draždane.

Na **Angleškem** raste gibanje, ki se izraža proti Disraelijeve orijentalnej politiki, ki hoče rešenja s silo. Verjetna je ministerska kriza v Londonu.

## Dopisi.

**Iz savinjske doline** 12. jul. [Izv. dop.] Kakor znano končá podučevanje na srednjih šolah povsod koncem tekočega meseca ali celo sredi tega meseca. — A v šolah na deželi traje poduk do polovice septembra meseca. — V mestu se je tedaj dočelo, da naj prične poduk 1. oktobra ali 15. sept. in najjenja radi velike vročine konec ali sredi julija. Zakaj pa, da bi na deželi ne bilo tako? Ali morajo ravno ljudske šole biti izjema? A! menite, da nij na deželi ravno taka vročina? Jaz trdim, in nij treba dokazila, da deca i učitelji na deželi bolj od vročine trpita nego g. profesorji i dijaki v mestu. Mladina na deželi more pol, da celo uro daleč hoditi, predno v šolo pride; i mej tem časom je razpoložna nili ali nemili vremenovi osodi. Mladina i učitelj na deželi morata od 9. ure zjutraj do 12. biti v šoli, a po polu dne uže od 1. do 3. In to velja po zimi i poleti. In ali nij ravno tačas največja vročina? G. profesorji i dijaki pa ido v šolo še le ob dveh ali treh po polu dne. Omeniti moram tudi, da v ljudske šole se nahaja v posameznih razredih po 70 otrok. Sedaj mislite si kako vročino prouzroči ta sopuh v slabih šolskih sobah i to od 9. ure do polu dne, do 3. po polu dne.

**Iz Materije** 13. julija [Izv. dop.] Novega župana ipak imamo, in sicer čisto prostostavnega kmeta, Juriševca v Markovščini. G. Kastelec nij hotel biti župan. Ker so kmetje videli da drugače ne gre, začeli so zopet g. Župančiča prositi, da prevzame ne-hvaležno breme; češ da mu ne bodo zopet treskali z vrati v njegovej pisarni nekateri surovi Polžanci itd. Tubeljčani za učilno v Materiji po g. Župančiču utemeljeno ne marajo, ker ne stoji pri „britofu“ in cerkvi! Toda število pametnih kmetov tudi tu raste ter za malo let bode zopet vrednost dobil pameten in napreden župan pri nas. — Burji bi radi

luknjo zamašili ker zopet zdaj piha, a brez pogozdovanja Krasa ne bo nič!

**Iz Trsta** 13. julija. [Izv. dop.] Zadnja št. „Edinost“ bila je zaplenjena. Vsi smo iskali pogreška, ali nismo ga našli. Konfiskacija se je vršila jako hitro. Policaji so tekali po tabakarnah, žandarmi po okolici, to je bilo kakor bi bilo za stavo šlo. Dobili so le malo iztisov, ker so naročniki vse liste uže v rokah imeli.

Kakor sodijo tukaj modre glave pri sodnji bil je konfisciran zarad uvodnega članka, kateri nij nij nič posebnega imel.

Malokje v Avstriji morda se ne zanima vajo toliko za novice iz bojišča, ko v Trstu. Laški listi, mej katerim je „Il Cittadino“ prvi v tej stvari čisto za vstajo, izdaje po polu dne še posebne buletine. Okolo pete ure popolu dne pred tiskarno, kjer se „Cittadino“ tiska, zapaziš vsak dan veliko množico ljudi, ki čakajo, jedni veselih poročil srbske armade drugi poturice, to so le privandrani Nemci in židi, zopet zmage Turkov nad Slovani. Mej poslednjimi so i oni, ki imajo turških srečk obilo pa jih ne morejo oddati.

Tržaška borza je tudi politični barometer, kadar pride kak brzjav, da so Turki tepeni, skačejo Izraelovi sinovi, kakor od gada pičeni. Tu je v drugem pomenu malo bojišče.

## Domače stvari.

— (Ljubljanski porotniki.) IV. porotna sesija 1876 se začne 7. avgusta, izžrebanje porotnikov je bilo 13. julija popoldne. Glavni porotniki so: Vitez Zorsky Hugo, posestnik na Rožniku; Milavec Andrej, župan v Cerknici; Milavec Rudolf, trgovec, Černe Josip, mesar, oba v Ljubljani; Legat Franc, posestnik v Rakeku; Homan Friderik, kupčevalec v Radovljici; Zupanec Janez, hišni posestnik v Ljubljani; Humer Janez, posestnik v Kranji; Auer Jurij, hišni posestnik v Ljubljani; Jakelj Janez, posestnik v Kranskej gori; Zupančič Janez, posestnik v Žalečah; Pirkovič Franc, posestnik iz Kolovrata; Skrbinec Jakob, hišni posestnik v Ljubljani; Šifrer Franc, posestnik v Kranji; Baumgartner Janez, hišni posestnik; Winkler Avgust, hišni pos., oba v Ljubljani; Homan Jože, pek v Škofjeji luki; Kogovšek Anton, posestnik v Lazeh; Žitnik Alojzij, posestnik na Grosupljem; Domladič Jože, mlinar v Ilirski Bistrici; Doksat Ignac, posestnik

v Postonji; Mali Leopold, usnjar v Tržici; Več Janez, hišni posestnik v Ljubljani; Eksler France, hišni posestnik v Kamniku; Marenčič Janez kupčevalec v Kranji; Hudovernik Franc, v Radovljici; Lenče Miha, posestnik v Lavrici; Bukovec Martin, hišni posestnik v Toplicah; Dreo Aleksander hišni posestnik v Ljubljani; Guzelj Janez, posestnik v Škofjeji Loki; Jerman Viktor, posestnik v Ljubljani; Gregorič Matija, hišni posestnik v Ljubljani; Lenarčič Jurij, posestnik v Bevkah; Sajevec Ferdinand, posestnik v Kranji; Čik Jurij, hišni posestnik; Lukman Franc, posestnik, oba v Ljubljani. — Dopolnilni porotniki so pa: Hren Florijan, posestnik; Rosman Janez, kovač; Bahovec France hišni posestnik; Bah Janez kupčevalec; Babnik Jakob, hišni posestnik; Čučak Franc, pek; Blaž Franc, malar; Seljan Anton, hišni posestnik; Petauer Jože urar — vsi ti v Ljubljani.

— (Imenovanje) V Novomestu je imenovan za gimnazijalnega učitelja g. Rajmund Nachtigal, v Kranj pak gospod Martin Karlin.

— (Predsinočna seja ljubljanskega mestnega zbora) je bila zopet prav živahna. Poročilo o njej priobčimo jutri.

— (Slovenske knjižnice) tiskanje se je bilo te tedne nekaj zakasnilo. Zdaj se marljivo nadaljuje. Petega zvezka je stavljenih šest pol in stavi se sedma.

— (Slavna slika), G. Maksova „Jesus Kristus na prtu sv. Veronike“, izpostavljena je na ogled od včerajšnjega dne naprej v tukajšnji redutnej dvorani. Opozorujemo s tem naše ljubljansko občinstvo, da obišče gotovo to znamenito umetno delo, o katerem so kritkarji cele Evrope izrekli jednoglasno sodbo, da naše stolelje nema jednecega umnotvora na tem polji. Govoriti hočemo prihodnjič še več o tej sliki.

— (Na Vrhniki) napravijo slovensko gledališko predstavo in koncert, kakor je bilo uže naznanjeno igralci in pevci dramatičnega društva v nedeljo 16. julija se zanimivim programom. Vabila so se uže razposlala na Vrhniko, v Logatec in Borovnico. Pri jednacijah predstavah v Kamniku in Škofjeji Loki se je obilo obinstva sešlo, torej se nadejamo, da bodo odličnejši narodnjaki na to delali, da se mnogo občinstva udeleži.

— (Popravek.) V našem poročilu o volitvah novega odbora slovenskega drama-

jaz mislim, da bi se zadolbel top v tla, nabil z obroči iz kovanega železa, ter obdal z debelim zidom, tako, da se mu od vseh strani daje izdatna upornost. Kadar bode cev dobro udelana, potem se duša dobro premeri in kalibrira, da mej projektilom pa stenami ne bode vetra; tako se nam ne izgubi nič plina, in vsa ekspenzivna smodnikova moč bode rabljena za impulzijo!

— „Uže velja! uže velja! vpije Maston, pa imamo top!“

— „Ne še!“ odgovarja Barbicane; ter z roko pomiruje svojega nepotrpnega prijatelja.

— „Zakaj ne?“

— „Ker se o njegovej oblici nijsmo še posvetovali. Bode-li top, havbica ali možnar?“

— „Top“, odgovori Morgan.

— „Havbica“, meni major.

— „Možnar bo“, vsklikne Maston.

Novo posvetovanje, vrlo živahno se začne,

vsak hvali sebi ugodno orožje, dokler predsednik ne govori zadnje besede.

— „Prijatelji, pravi vse vas čem zadovoljiti, naša kolumbijada bode vse troje ob enem. Bode top, 1er bode prostor za smodnik imel taisti premer, kakor duša; havbica, ker bode metal oblo, možnar, ker bode ukopan pod kotom 90°, in ker bode nepremično utrjen v zemljo. Tako se bodo lahko vsi plini vrpli v projektil.“

— „Sprejeto, sprejeto!“ odgovore vsi odborniki.

— „Še nekaj malega, deje Elfistov, bode-li ta top-havbica-možnar risan?“

„Ne, odgovori Barbicane, ne, treba nam neizmerno velike začetne hitrosti; znano pak vam je dobro, da iz risanih topov kroglja bolj počasi gre, nego iz topov z gladko dušo!“

— „To je da.“

— „Torej, zdaj je, kar je!“ ponavlja Maston.

— „Ne še popolnem“, odgovarja predsednik.

— „Zakaj pa ne?“

— „Ker še ne znamo, iz kakove kovine bode?“

— „Odložimo brez odloga.“

— „Tako vam predložim.“

Čvetero članov topovega kluba požre vsak čašo čaja in obravnavanje se iz nova prične.

— „Vrli kolegje, povzame Barbicane, naš top mora biti jako čvrst, kolikor se dá trd, ne občuten proti toploti, kakor proti jedenju rje.“

— „Zaradi tega se nam nij treba bati, pravi prezident. Po mojem mnenji je najboljša lito železo, ker je dvanaestkrat bolj po ceni, nego-li bronza, se rado topi in je manipulacija lahka: prihranimo si dakle časa in denarja ob enem.“

— „A lito železo se rado lomi,“ ugovarja Morgan.

tičnega društva izpustilo se je ime voljenega odbornika spoštovanega g. Franja Drenik-a, kar nam je tem bolj neljubo, ker je imenovani gospod uže mnogo let marljiv in neutrudljiv odbornik rečenega društva. To je bila napaka stavčeva, ne poročevalčeva.

— (Poštno.) Piše se nam: Pretečeni teden bila je moja soproga na obiskovanju v Rudolfovem. Domov se vračajoča prigodi se jej in njenim sopotovalcem nesreča, katera bi lahko slabe nasledke imela in ravno po človeške neprevidnosti. Peljaje se na trebenjskejši pošti pod gradom gosp. kneza Windischgrätz na vzdol, na malem hribu, se preobrne voz s potovalci vred pod pot, kateri se sčasoma manj ali več poškodovani iz preobrnjenega voza skobacajo. Vse to se je zgodilo vsled pijanosti poštnega hlapca. Vprašam torej, je-li vreden tak poštni podvzetnik, ki pripušča vožnjo pijanemu hlapcu, da ga potem še ljudstvo podpira? Gotovo ne. Slednjič je-li še kdo videl kola zaverati s slabo vrstico po takem strmem hribu, kakor je oni, kjer se je nesreča pripetila? Gotovo ne! Kaj tacega se najde le pri ljudeh, ki jim je le za denar, a ne za uljudnost človeško. Blagovolite torej gosp. urednik to ponatisniti, znabiti, da zdrami katerega k večji pozornosti svojih podložnih.

— (Ustrelil) se je 4. jul. Miha Marat, viničar v Podigracu. Živel je s svojo ženo v samih prepirih; bil je še komaj 28. maja t. l. ž njo poročen.

**Listnica administracije:** Gg. naročnikom, kateri nam še niso poslali naročnine, znanjamo, da jim moramo po povelji ravnateljstva „Nar. tiskarne“ list vstaviti z denašnjim dnevom.

#### Dunajska borza 14. julija.

(izvirno telegrafsko poročilo.)

|                           |     |    |     |
|---------------------------|-----|----|-----|
| Enotni drž. dolg v banko  | 65  | 95 | kr. |
| Enotni drž. dolg v srebru | 69  | 60 |     |
| 1860 drž. posojilo        | 112 | 50 |     |
| Akcije narodne banke      | 866 | —  |     |
| Kreditne akcije           | 148 | 40 |     |
| London                    | 127 | 25 |     |
| Napol.                    | 10  | 06 |     |
| C. k. cekini              | 5   | 92 |     |
| Srebro                    | 101 | 25 |     |

#### Denes soboto 15. julija 1876

in vsak sledeči dan:

## Velika predstava

z novo izbranim programom.

(216—4)

### „ASCHENBRÖDEL“ à la Renz.

Velika fantastična čarovna pantomima po jednako imenovanej čarovni pravljici od Prerault-a, izdelana za cirkus, ter izv. dana od 10 otrok 10—12 let starih. Posebnega opazovanja vreden je odhod k svečanosti „Aschenbrödel-a“ z elegantnim gala-vozom, v katerem so upreženi 4 korsikanski Ponny. Prememba jahačnega mesta v elegantno dvorano, kjer se snidejo odlični gostje vseh delov sveta.

Kasa se odpre ob 7. uri. Začetek točno ob 8. uri.

#### Kranjci.

13. julija:

**Krvon:** Austerlic iz Linca. — Giljanović iz Zadra. — Jank iz Dunaja. — Löwy iz Siska.  
**Pri stolu:** Jelence iz Krobe. — Weber iz Zagorja. — Bauman iz Dunaja. — Gorjup iz Trsta. — Svoboda iz Litije. — Gottlieb iz Dunaja. — Otto iz Dolenjskega. — Kristan iz Gorenjskega.  
**Pri mizi:** Ziner iz Dunaja. — Dörner iz Kočevja. — Winter iz Dunaja. — Wolfinger iz Trsta. — Teuscher iz Dunaja. — pl. Gutmansthal iz Trsta. — Zankl iz Gradca.  
**Pri mestu Ljubljana:** Wildenau iz Dunaja. — Dermota iz Kam. gorice.  
**Pri bavorskem dvoru:** Ribano iz Kamnika. — Kompah iz Celovca.

## Hiša z vrtom in poljem

mej Vinskim goricam, blizu farne cerkve se prodaje. Pri hiši je štacuna in pošta, ki donša 450 gld. na leto. To posestvo je ceneno 4000 gld., kdor je kupec, naj se oglasi pri administraciji „Slov. Naroda“ v Ljubljani.

Št. 3835.

## Razpis

### službe II. nadpaznika v deželni prisilni delavnici v Ljubljani. (218—1)

V prisilni delavnici v Ljubljani se bode oddala služba II. nadpaznika z letno plačo 400 gld., z uradno obleko in stanovanjem v delavnici in z deputatom 6 sežnjev drv in 12 funt. sveč, in vsak dan 1 1/2 funt. kruha. — V službi podelitve te službe komu izmed paznikov I. razreda, se bode oddala služba paznika I. razreda z letno plačo 360 gld. in s postranskimi zgorej omenjenimi užitki; ko bi prišel kdo izmed paznikov II. razreda za službo paznika II. razreda z letno plačo 300 gld., se službeno obleko in stanovanjem v delavnici in z 1 1/2 funt. kruha na dan.

Prošnjiki za to službo naj svoje (za službo II. nadpaznika lastnorčno pisane) prošnje z dokazi starosti, stanú, trdnega zdravja in krepke postave, neomadeževanega življenja, (prilicno tudi znanje kacega rokodelstva), in popolne zmožnosti slovenskega in nemškega jezika (zmožnost laškega jezika daje prednost) in z dostavkom, ali so z uradniki ali služabniki prisilne delavnice v rodu ali svaštvu, izročijo (in sicer kdor more, osobno) do

10. avgusta 1. 1876.

upravnistvu deželne prisilne delavnice.

Od deželnega odbora kranjskega,  
v Ljubljani, 10. julija 1. 1876.

Sloveča slika

Gabriel Maksa v Monakovem:

## Jezus Kristus

(Kristusovo obličje na potnem prtu sv. Veronike),

ki je v Londonu, na Dunaji in kjer je bila še izpostavljena, povsodi imela zares neslišan vspeh — cenjena od angleških umetelnih izvedencev še nad 60.000 gld. — izpostavljena je v

### redutnej dvorani

(št. Jakobski trg), (219—1)

od 8. ure zjutraj do 6. ure po polu dne.

Vstopnina: petek 14. in sobota 15. julija 30 kr., nedeljo do 2. ure po polu dne in v delavnikih 20 kr., nedeljo od 2. ure pak le 10 kr.

## Eliksir iz Kine i Koke,

najboljši do sedaj znani železni liker. Pospešuje cirkulacijo in prebavljenje, ter različne organe in ude z nova okrepi in oživi. 1 steklenica 80 kr.

Dobiva se jedino le pri (53—16)

Gabriel Piccoli,  
lekarju, na dunajski cesti v Ljubljani.

### S. c. kr. av. privilegijem in kralj. pruskim ministerskim potrdilom.

**Dr. Borchardt-ovo** aromatično (dišeče) milo (žajfa) z zelšč, za olepšanje in popravo kože in skušeno zoper vsakake nesnaga na koži; v zapčatenih izvornih zavitkih po 42 kr.

**Dr. Suin de Boutemard-ovo** dišeča pasta za zobe, najsplošnejši in najanesljivejši pripomoček za ohranjanje in čiščenje zob in zobnega mesa; v celih in pol zavitkih po 70 ali 35 kr.

**Dr. Hartung-ovo** olje s kitajske skorje za varovanje in olepšanje las; v zapčatenih in v steklu štempljanih steklenicah po 85 kr.

**Dr. Béringuier-jev** dišeči kronini duh, krasna voda za duhanje in umivanje, ki krepi in budi živelj; v izvornih steklenicah po 1 gld. 25 kr. in 75 kr.

**Prof. dr. Linde-va** rastlinska pomada v štanjšah, povisa svit in voljnost las in je pripravna posebno za to, da obdrži proge las na glavi; v izvornih kosovih po 50 kr.

**Balzamično milo iz oljke** se odlikuje po oživljajoči in ohranjujoči moči za voljnost in mehkost kože; v zavitkih po 35 kr.

**Dr. Béringuier-jev** rastlinski pripomoček za barvanje las, barva prav črna, rujavo in rumenkasto; s krtačami in lončki vred po 5 gld.

**Dr. Hartung-ova** zeljšena pomada za oživljenje in zbujenje rasti las; v zapčatenih in v steklu štempljanih posodicah po 85 kr.

**Dr. Béringuier-jevo** olje iz zemljišnih korenin za okrepčanje in ohranjanje las in brade; steklenica 1 gld.

**Dr. Koch-ovi** bonboni iz zeljšč, znan in skušen demač pripomoček za prehlad, hripavost, zabasan st, hripavo grlo itd.; v izvornih škatlicah po 70 in 35 kr.

**Bratov Ledarjevo** balsamično milo iz olja zemljskih orehov, prijeten pripomoček pri umivanju nežne in občutljive kože, posebno damam in otrokom; po 25 kr. paket (4 kosovi 80 kr.).

**Pravi** ti po pripoznani solidnosti in pripravnosti tudi v naših krajih uže priljubljeni pripomočki se dobivajo:

v Ljubljani pri **Frane Terčeku** in lekarju **Biršču** in **bratih Krišper**; v Zagrebu pri lekarjih; J. J. Cejbek in Žg. Mitlbach in Flor. Kiralovicu; v Celju pri Kr. Krisperju; v Reki pri drogljeru Nikolu Pavačiču; v Gorici pri lekarju A. Franzoniju; v Celovcu pri lekarjih; Ant. Beinitzu, Krainerju in Kellerju; v Kranju pri Rajmund Krisperju; v Mariboru pri Mariji Zankl; v Trstu pri lekarjih; J. Seravallo, K. Zanettiju, P. Prendini, Fr. Vedovattu in Pavlu Rocca; v Be-ljaku pri Matevžu Filstu; v Varaždinu pri lekarji; A. Hochsingerju in A. Halterju; v Zadru pri parfum. N. Androviću; v Karlovcu pri N. Slavnicu.

Pred pačenjem in ponarejanjem svarimo ostro

## Raymond & Co.,

c. k. priv. last. tovarn hygealističnih cosm. stvarij  
v Berlinu. (97—5)

## Preseljevanje.

Usojam se najudanejšje naznanjati, da se je manufakturna štacuna mojega pokojnega soproga gospoda

### A. Pečnika v Kranji

iz dosedanjih prostorov nasproti župne cerkve v **Jalenovo hišo** poleg lekarne preselila, ter da bodem tržila še vedno pod dosedanje firmo. — Ker se za dosedanje zaupanje najtoplje zahvaljujem, prosim čestito občinstvo, tudi v novem prostoru, da mi uživano zaupanje ohrani.

V Kranji, 7. julija 1876.

A. Pečnikova vdova.